

Verkkotoiminnan kohtuullisen hinnoittelun valvontamenetelmien vaikutusarviointi: Maakaasun jakeluverkkotoiminta

1 Vaikutusarvioinnin yhteenveto

Osana verkkotoimintojen valvontamenetelmien kehitystyötä, Energiavirasto on tehnyt vaikutusarviointia koskien tehtyjä menetelmämuutoksia. Vaikutusarviointi toteutettiin vertailemalla vaikutuksia yhtiöiden hinnoitteluvaraan viimeisimmän vahvistetun kohtuullisen hinnoittelun vuoden (2022) tietojen perusteella, kuitenkin huomioiden vuoden 2023 vahvistettu riskitön korkokanta.

Arviotaessa menetelmämuutosten vaikutusta suhteessa vuoden 2022 hinnoitteluvaraan, olisi maakaasun jakeluverkonhaltijoille yhteisvaikutus ollut vuositasona noin 2 milj. € negatiivinen vuonna 2022. Yksikköhintojen sekä muiden parametripäivitysten yhteisvaikutus päättyvän menetelmäjakson mukaisesti olisi ollut noin 5 milj. € positiivisesti hinnoittelumahdollisuuksiin vaikuttava, jolloin kaikkien muutosten ja päivitysten nettovaikutus olisi ollut 3 milj. € positiivinen, eli noin 5 % vuoden 2022 liikevaihdosta (liikevaihto 68 milj. €). Osa hinnoitteluvaraa nostavista tekijöistä koskevat tuottoasteen parametreja ja heijastavat lähinnä yleistä markkinatilanteen kehitystä. Onkin tärkeää huomioida, että koska kyseisiä parametreja on vahvistuspäätösluonnoksen perusteella esitetty päivitettävän menetelmäjakson aikana, voi markkinatilanne ja näin ollen tuottoasteen muutosten vaikutukset muuttua kesken menetelmäjakson myös päinvastaiseen suuntaan etenkin kohtuullisen tuottoasteen osalta.

Lokakuussa 2023 julkaistuun menetelmäluonnosversioon verrattuna, vahvistuspäätöksen menetelmäliitteessä kuvatut verkonarvostusperiaatteetta koskevat muutokset sekä tuottoasteen määrittelyssä sovellettava relevanttiuskriteerin poisjättäminen tulevat hiukan nostamaan yhtiöiden hinnoitteluvaraa suhteessa lokakuussa 2023 julkaistuun vaikutusarviointiin. Lopullinen vanhan (ennen vuotta 2024 investoidun) verkon arvostusmenettely lisää yhtiöiden hinnoitteluvaraa 1,6 milj. € tuottopohjan kautta ja 1,2 milj. € regulaatiopoistojen kautta, verrattuna vuoden 2022 vertailutasoon. Arviossa on oletettu, että yksikköhintajäädytyksellä on 15 % nostava vaikutus vuoden 2022 verkon arvoon, mutta arvio tulee tarkentumaan myöhemmin, kun yhtiöt toimittavat verkon rakennetiedot uudella komponenttijaottelulla.

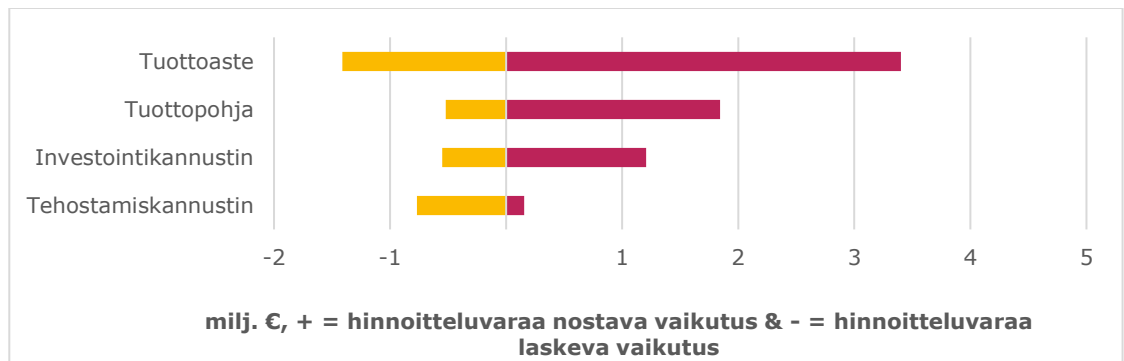
Keskeinen pidemmän aikavälin vaikutus on edelleenkin sillä, että jo investoidun (ennen vuotta 2024) verkon arvoa ei uudelleenarvoteta valvontajaksojen välissä seuraavan menetelmäjakson aikana, jolloin pidemmän aikavälin kustannuskehitys ei siirry myös vanhan verkon arvoon. Verkonarvostuksen lisäksi merkittävimmät muutokset ja päivitykset yhtiöiden hinnoittelumahdollisuuksiin liittyvät kohtuullisen

29.12.2023

tuottoasteen laskennassa sovellettavaan riskittömään korkokantaan (2,4 milj. €), velattomaan beetaan ja pääomarakenteeseen (-0,6 milj. €) ja vieraan pääoman velkapreemioon (0,8 milj. €) sekä tehostamiskannustimen tuomiseen osaksi menetelmiä (-0,6 milj. €). Hinnoitteluvaraa lisäävät osa-alueet (riskittömän koron ja vieraan pääoman velkapreemion päivittyminen ylöspäin) heijastavat muuttunutta yleistä kansainvälistä korko- ja markkinatilannetta.

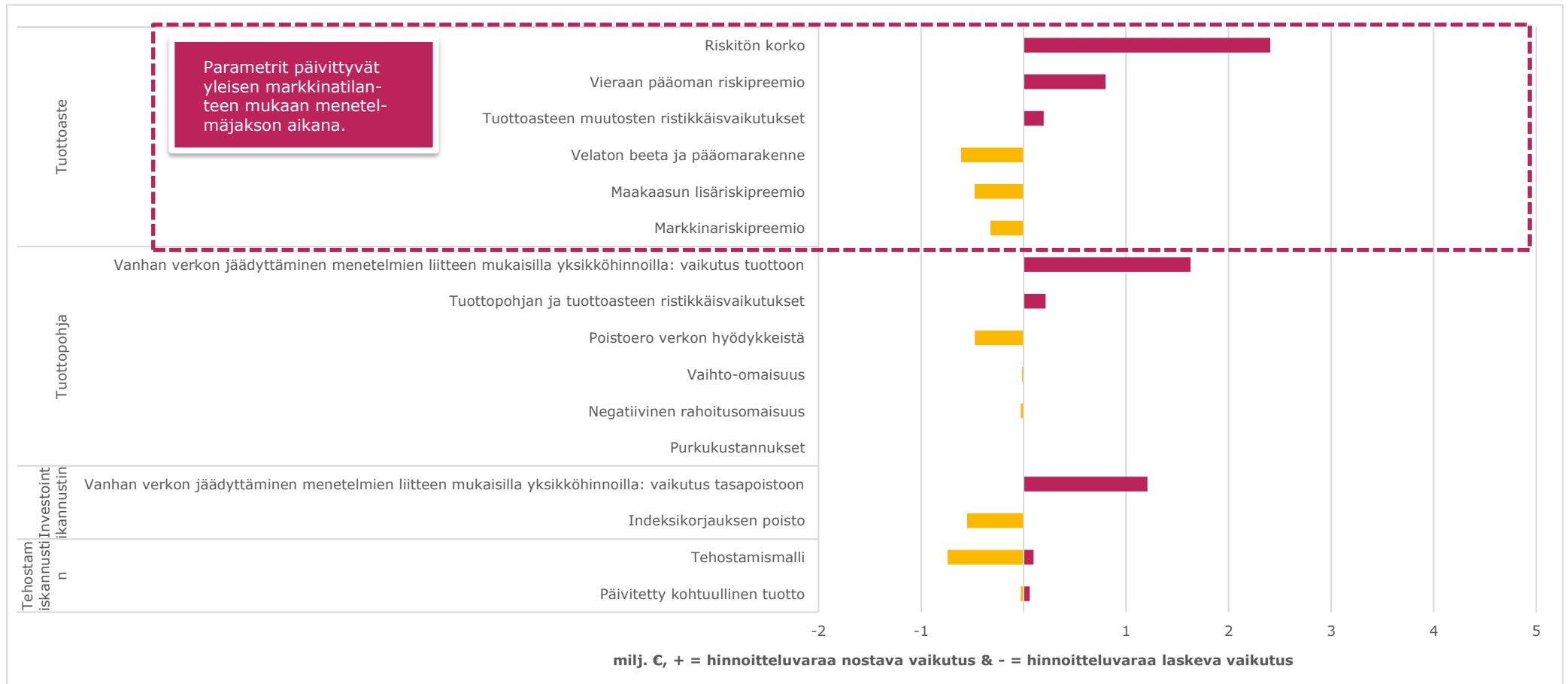
Energiavirasto tulee jatkamaan vaikutusten arviointia yhtiöiltä kerättävien lisätietojen avulla.

Kuva 1: Menetelmämuutosten ja menetelmäpäivitysten vaikutukset hinnoitteluvaraan osa-alueittain verrattuna vuoden 2022 toteumaan, jossa vertailutasoon on huomioitu vuoden 2023 vahvistettu riskitön korko.

Kuvassa 1 on esitetty vaikutusarvioinnin alaiset menetelmämuutokset ja päivitykset osa-alueittain. Hinnoitteluvaraa alentavat muutokset ovat yhteensä 3,2 miljoonaa euroa ja hinnoitteluvaraa nostavat muutokset ovat yhteensä 6,6 miljoonaa euroa, eli nettovaikutus on aiemmin mainittu 3,4 miljoonaa euroa hinnoitteluvaraa nostava. Alla olevassa kuvassa on esitetty vielä kaikki arvioidut muutokset tarkemalla tasolla.

Kuva 2: Yhteenveto kaikista arvioiduista menetelmämuutosten vaikutuksista verrattuna vuoden 2022 vertailutasoon

2 Vaikutusarvioinnissa sovelletut olettamat

2.1 Vuoden 2022 toteumaan verraten tehdyn arvioinnin olettamat

2.1.1 Vuoden 2023 riskittömän koron huomioiminen vertailutasossa

Lähtökohtana arvioinnille on sovellettu vuoden 2022 kohtuullisen tuoton laskelmia, tilinpäätöstietoja sekä verkon rakennetietoja. Välivaiheena on kuitenkin huomioitu vuoden 2023 riskittömän koron taso, jolla olisi ollut yhteensä 1,2 miljoonan euron hinnoitteluvaraa nostava vaikutus vuoden 2022 toteumaan verrattuna. Ylläkuvattu vertailu on näin ollen tehty olettamalla, että tuottopohja on vuoden 2022 tasolla ja kohtuullinen tuottoaste vuoden 2023 tasolla.

2.1.2 Tuottoaste

Maakaasunjakelun tuottoaste (ennen veroja) on viimeisimmillä menetelmillä 7,79 % vuonna 2024.

2.1.3 Tuottopohja

Taseen oikaisuihin, eli vaihto-omaisuuteen, negatiivisen rahoitusomaisuuteen, korvausinvestointien purkukustannuksiin ja verkon hyödykkeiden poisteroon, liittyvien esitettyjen menetelmämuutosten vaikutusarviossa on käytetty vuoden 2022 tilinpäätöstietoja. Esitettyjen menetelmämuutosten vaikutusta on arvioitu laske-
malla, miten esitetyt muutokset olisivat vaikuttaneet tuottopohjaan vuoden 2022 tiedoilla.

2.1.4 Tehostamiskannustin

Tehostamiskannustimen osalta vertailutaso on laskettu käyttäen yhtiöiden vuosien 2018–2021 kontrolloitavissa olevien operatiivisten kustannusten keskiarvoa ja verrattu tätä vuoden 2022 toteutuneisiin kustannuksiin.

Kannustinvaiikutuksen osalta on sovellettu 10 %:n raja-arvoja vuoden 2022 kohtuullisesta tuotosta.